

*dr Wojciech Lichota*¹

Katedra Finansów, Wydział Ekonomii
Uniwersytet Rzeszowski

Wykorzystanie funduszy unijnych w województwie podkarpackim

WSTĘP

Fundusze europejskie stanowią szansę na nadrobienie zaległości cywilizacyjnych Polski w stosunku do państw Europy Zachodniej. Obfitość możliwości finansowych zwraca uwagę na efektywność i celowość wydatkowania środków [Świstak, 2017, s. 207]. W perspektywie finansowej 2014–2020 Polska jest krajem, któremu Unia Europejska przyznała największe środki, tj. 82,5 mld euro. Jednym z głównych celów polityki spójności jest poprawa poziomu życia mieszkańców, która może zostać osiągnięta dzięki wzrostowi gospodarczemu i wzrostowi zatrudnienia. Fundusze zostały więc przeznaczone na zwiększenie konkurencyjności polskiej gospodarki, poprawę spójności społecznej i terytorialnej kraju oraz podnoszenie sprawności i efektywności administracji. Alokacja środków finansowych na poszczególne kraje została dokonana głównie na podstawie produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca, który w Polsce wynosi niemal 70% średniego poziomu Unii Europejskiej.

W ramach perspektywy finansowej na lata 2014–2020 przygotowano sześć krajowych programów operacyjnych zarządzanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju oraz szesnaście programów regionalnych zarządzanych przez Zarządy Województw [Fundusze Europejskie w Polsce, www.funduszeuropejskie.gov.pl].

Celem artykułu jest zaprezentowanie wykorzystania funduszy unijnych przez jednostki samorządu terytorialnego z województwa podkarpackiego na podstawie danych dotyczących Regionalnego Programu operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020 (RPO WP).

¹ Adres korespondencyjny: Uniwersytet Rzeszowski, Wydział Ekonomii, ul. M. Cwiklińskiej 2, 35-601 Rzeszów; e-mail: wlichota@tlen.pl; ORCID: 0000-0001-5059-3439.

STAN WDRAŻANIA REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
NA LATA 2014–2020

W ramach RPO WP ustalono następujące osie priorytetowe:

- Oś priorytetowa I Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka – celem osi jest stworzenie otoczenia biznesu sprzyjającego badaniom naukowym i innowacjom.
- Oś priorytetowa II Cyfrowe Podkarpackie – celem osi są działania w zakresie dotyczącym podnoszenia jakości i dostępności usług publicznych, rozwijania elektronicznej administracji, udostępniania zasobów gromadzonych przez instytucje sektora publicznego.
- Oś priorytetowa III Czysta energia – celem osi jest wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach oraz zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami.
- Oś priorytetowa IV Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturalnego – celem osi jest promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem oraz zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami.
- Oś priorytetowa V Infrastruktura komunikacyjna – celem osi jest promowanie zrównoważonego transportu i wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.
- Oś priorytetowa VI Spójność przestrzenna i społeczna – celem osi jest poprawa spójności społecznej i terytorialnej oraz zwiększenia konkurencyjności gospodarki, jak również jej celów szczegółowych.
- Oś priorytetowa VII Regionalny rynek pracy – celem osi jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo oraz poszukujących pracy i poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa.
- Oś priorytetowa VIII Integracja społeczna – celem osi jest promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.
- Oś priorytetowa IX Jakość edukacji i kompetencji w regionie – celem osi jest zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego, wzrost kompetencji kluczowych uczniów oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia.
- Oś priorytetowa X Pomoc Techniczna – celem osi jest osiągnięcie i utrzymanie odpowiedniego stanu zatrudnienia, podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników oraz zorganizowanie niezbędnych warunków pracy [Regionalny Program..., rpo.podkarpackie.pl].

**Tabela 1. Stan wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020
na koniec 2017 r. – osie priorytetowe I–X**

Oś priorytetowa	I	II	III	IV	V
Liczba ogłoszonych naborów	20	2	8	14	17
Kwota UE w naborach (mln PLN)	1344,67	469,79	871,50	857,64	1 285,70
Liczba wniosków poprawnych formalnie	1 429	49	237	177	56
Wnioski poprawne formalnie – UE (mln PLN)	2564,28	249,61	998,79	528,52	1 012,12
Liczba wniosków zatwierdzonych do dofinansowania	538	47	185	142	39
Wnioski zatwierdzone do dofinansowania – UE (mln PLN)	934,01	247,83	660,98	461,65	911,94
Liczba umów / decyzji o dofinansowanie projektów	417	46	178	113	32
Umowy decyzje o dofinansowanie projektów – UE (mln PLN)	867,18	241,96	604,65	403,46	798,45
Liczba zatwierdzonych wniosków o płatność	309	137	398	136	39
Wnioski o płatność – UE (mln PLN)	178,44	19,14	96,57	30,65	16,92
Kwota zadeklarowana we wnioskach o płatność do KE (mln PLN)	176,86	16,64	58,29	20,66	5,84
Oś priorytetowa	VI	VII	VIII	IX	X
Liczba ogłoszonych naborów	14	14	24	19	4
Kwota UE w naborach (mln PLN)	550,62	418,51	551,51	322,64	148,47
Liczba wniosków poprawnych formalnie	218	598	296	780	28
Wnioski poprawne formalnie – UE (mln PLN)	498,44	1235,88	457,97	543,45	147,32
Liczba wniosków zatwierdzonych do dofinansowania	212	217	162	436	28
Wnioski zatwierdzone do dofinansowania – UE (mln PLN)	492,99	421,65	283,55	342,74	147,32
Liczba umów / decyzji o dofinansowanie projektów	210	208	146	379	28
Umowy decyzje o dofinansowanie projektów – UE (mln PLN)	475,30	398,27	278,84	305,96	134,79
Liczba zatwierdzonych wniosków o płatność	646	722	370	862	117
Wnioski o płatność – UE (mln PLN)	93,56	182,14	25,71	36,29	70,51

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji RPO WP [www.rpo.podkarpackie.pl].

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. alokacja środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020 wynosiła blisko 2,11 mld euro, tj. 8,84 mld zł. Łącznie przeprowadzono 136 na-

borów wniosków, w ramach których do dyspozycji konkursów postawiono kwotę 6,82 mld zł. W odpowiedzi na ogłoszone konkursy złożono 3868 wniosków poprawnych pod względem formalnym na kwotę 8,23 mld zł, co stanowiło 93,18% alokacji środków, zatwierdzono do dofinansowania 2006 wniosków o dofinansowanie na kwotę 4,90 mld euro, co stanowiło 55,49% alokacji środków, podpisano 1757 umów o dofinansowanie na kwotę 4,51 mld zł, co stanowiło 51,01% alokacji środków i zatwierdzono 3736 wniosków o płatność na kwotę 749,93 mln zł, co stanowiło 8,48% alokacji.

Biorąc pod uwagę wartość:

- złożonych wniosków poprawnych pod względem formalnym, województwo podkarpackie uplasowało się na drugim miejscu na tle pozostałych województw w kraju,
- zakontraktowanych projektów, województwo zajęło siódme miejsce w kraju,
- zatwierdzonych wniosków o płatność, województwo uzyskało 10. miejsce w kraju [*Podsumowanie efektów wdrażania RPO WP 2014–2020 w 2017 roku*, rpo.podkarpackie.pl].

Według stanu na koniec 2017 r. zakontraktowano z jednostkami samorządu terytorialnego²:

- w osi I – 5 projektów na kwotę dofinansowania z UE 63,05 mln zł,
- w osi II – 39 projektów na kwotę dofinansowania z UE 224,94 mln zł,
- w osi III – 130 projektów na kwotę dofinansowania z UE 482,38 mln zł,
- w osi IV – 72 projekty na kwotę dofinansowania z UE 305,03 mln zł,
- w osi V – 32 projekty na kwotę dofinansowania z UE 798,46 mln zł,
- w osi VI – 161 projektów na kwotę dofinansowania z UE 162,38 mln zł,
- w osi VII – 69 projektów na kwotę dofinansowania z UE 89,33 mln zł,
- w osi VIII – 70 projektów na kwotę dofinansowania z UE 56,74 mln zł,
- w osi IX – 164 projekty na kwotę dofinansowania z UE 143,91 mln zł,
- w osi X – 24 projekty na kwotę dofinansowania z UE 97,56 mln zł.

Łącznie jednostki samorządu terytorialnego zawarły 766 umów na kwotę dofinansowania z UE wynoszącą ponad 2,43 mld zł, co stanowi 54% kwoty zakontraktowanej w całym RPO WP [*Sprawozdania roczne z realizacji RPO WP*, www.rpo.podkarpackie.pl].

W Programie wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% jego całkowitej alokacji EFRR oraz 6% jego całkowitej alokacji EFS. Rezerwa wykonania ustanawiana jest w każdej osi priorytetowej Programu w jednakowej proporcji do jej wartości, z wyjątkiem osi Pomoc techniczna [*Regionalny Program...*, www.rpo.podkarpackie.pl].

Zgodnie z dokumentami programowymi zaplanowano m.in. następujące efekty wdrażania: ulepszenie obiektów infrastruktury badawczej dla 136 naukowców, przygotowanie 138 ha terenów inwestycyjnych, udostępnienie on-line informacji sektora

² W zestawieniu uwzględniono projekty związków gmin oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

publicznego przez 36 podmiotów, 16 MW dodatkowej zdolności wytwarzania energii odnawialnej, lepszą klasę zużycia energii dla 500 gospodarstw domowych, ochronę przeciwpożarową 600 tys. osób, przyłączenie 80% ludności do oczyszczalni ścieków, budowę 1161 km kanalizacji sanitarnej, wzrost o 400 tys. osób odwiedzających w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne, wsparcie 200 ha siedlisk w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony, wybudowanie, przebudowanie lub zmodernizowanie 273 km dróg, przebudowanie lub zmodernizowanie 107 km linii kolejowych, zakupienie lub zmodernizowanie 84 szt. jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej, wsparcie 21 podmiotów leczniczych, objęcie 54 ha rewitalizacją, objęcie 74% dzieci w wieku 3–4 lata wychowaniem przedszkolnym, wsparcie 115 obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty [*Regionalny Program...*, rpo.podkarpackie.pl].

PROBLEMY PRZY WDRAŻANIU

Jak wynika z raportu Najwyższej Izby Kontroli, istnieje duże prawdopodobieństwo nieosiągnięcia ram wykonania dla osi V. Niska kontrakcja dla tej osi powoduje zagrożenie wskaźnika finansowego na koniec 2018 r. Projekty z zakresu dróg wojewódzkich i lokalnych są na bardzo początkowym etapie wdrażania i realizacji. W związku z brakami w dokumentacji nie jest możliwe zakontraktowanie projektów z zakresu dróg lokalnych czy też z zakresu linii kolejowych. Zagrożenie nieosiągnięcia celu pośredniego w zakresie wskaźnika finansowego i wskaźnika produktu w osi V wynika w szczególności z opóźnień w realizacji działania 5.1. (projekty pozakonkursowe), w związku z przedłużającym się procesem akceptacji Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego przez KE, a także z opóźnień w realizacji projektów konkursowych dotyczących dróg lokalnych.

Instytucja Zarządzająca podejmuje działania w celu poprawy stopnia wdrażania projektów pozakonkursowych w dziedzinie transportu. Polegają one na regularnym monitorowaniu gotowości do złożenia wniosku o dofinansowanie, terminowości pozyskiwania i opracowywania dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o dofinansowanie, ponadto pracownicy Urzędu pozostają w stałym kontakcie z wnioskodawcami projektów pozakonkursowych [*Regionalne Programy Operacyjne*, <https://www.nik.gov.pl>].

Innym problemem są wciąż powtarzające się naruszenia ustawy Prawo zamówień publicznych lub Wytycznych Instytucji Zarządzającej RPO WP w sprawie udzielania zamówień skutkujące koniecznością pomniejszenia dofinansowania w projektach.

Problemem jest również wydłużenie okresu realizacji projektów związane z niekorzystną sytuacją panującą na rynku dotyczącą wykonawstwa robót. Znaczne śród-

ki unijne postawione do dyspozycji w ramach ogłoszonych naborów wniosków oraz prężnie rozwijające się budownictwo spowodowało wzrost cen na rynku usług budowlanych. W konsekwencji istnieje problem z rozstrzygnięciem przetargów, ponieważ oferty proponują ceny znacznie wyższe od przyjętych w kosztorysach lub też nikt nie składa ofert. Sytuacja ta pogłębia ryzyko nieosiągnięcia celów niezbędnych do uzyskania rezerwy wykonania w 2018 r.

KRAJOWE I REGIONALNE PROGRAMY OPERACYJNE

Jednostki samorządu terytorialnego mogą aplikować o dofinansowanie również w ramach następujących programów:

- Program Polska Wschodnia, którego alokacja wynosi 2 mld euro. Wspiera powstawanie i rozwój start-upów, międzynarodową działalność małych i średnich przedsiębiorstw, tworzenie innowacyjnych produktów lub usług oraz zarządzanie wzornictwem w firmie. Fundusze programu przeznaczone są także na inwestycje w komunikację miejską, drogi i kolej [*Dla kogo jest Program*, www.polskawschodnia.gov.pl/],
- Program Wiedza Edukacja Rozwój, którego alokacja wynosi 4,7 mld euro. Program wspiera aktywizację osób młodych poniżej 30. roku życia pozostających bez zatrudnienia, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne, mobilność i współpracę ponadnarodową [*Dla kogo jest Program*, www.power.gov.pl/],
- Program Infrastruktura i Środowisko, którego alokacja wynosi 27,4 mld euro. Główne obszary, na które zostaną przekazane środki to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe [*Dla kogo jest Program*, www.pois.gov.pl/],
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej, których alokacja wynosi 0,7 mld euro. Programy te mają międzynarodowy charakter oraz kładą nacisk na współpracę polskich beneficjentów z zagranicznymi partnerami [*Programy Europejskie...*, www.ewt.gov.pl/],
- 16 programów regionalnych, przy czym alokacja dla województwa podkarpackiego wynosi 2,1 mld euro. Celem głównym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020 jest wzmocnienie i efektywne wykorzystanie gospodarczych i społecznych potencjałów regionu dla zrównoważonego i inteligentnego rozwoju województwa [*Fundusze Europejskie w Polsce*, www.funduszeuropejskie.gov.pl/],
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, którego alokacja wynosi 8,5 mld euro. Celem programu jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich [*Program Rozwoju...*, www.minrol.gov.pl/].

ZAKOŃCZENIE

Jak wynika z dokonanej analizy, udział jednostek samorządu terytorialnego w całości zakontraktowanej alokacji środków jest bardzo duży i wynosi 54%. Wzbogacone o doświadczenia poprzednich okresów programowania jednostki samorządowe licznie aplikują o środki, bowiem jednym ze sposobów mającym przyczynić się do poprawy sytuacji regionu są środki unijne oferowane zarówno w formie dotacyjnych, jak i zwrotnych instrumentów wsparcia [Karpińska-Mizielińska, Smuga, 2015, s. 157]. Niestety, trudności z uzyskaniem kompletnej dokumentacji projektowej, np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, czy zezwolenia na realizację inwestycji drogowej utrudniają pozyskanie środków. Rok 2018 jest decydującym w kontekście możliwości skorzystania z tzw. krajowej rezerwy wykonania, która zależy od wykonania wskaźników finansowych. Dlatego też konieczne jest przyspieszenie realizacji projektów. Dokonując analizy zasadności realizacji projektów przy wsparciu funduszy UE można stwierdzić, że wnioskodawcy mają bardzo przemyślane i skonkretyzowane projekty. Niestety, duża konkurencja i ograniczona alokacja środków powoduje, że nie wszystkie złożone projekty mogą uzyskać dofinansowanie. W konkursach albo wybrane zostaną wszystkie projekty, które spełniły kryteria wyboru, albo projekty, które spełniły kryteria wyboru i uzyskały wymaganą liczbę punktów [Strzelecki, 2017, s. 34].

Należy również pamiętać, że realizacja projektu dofinansowanego z funduszy UE, oprócz korzyści związanych z uzyskaną dotacją, nakłada na wnioskodawcę wiele obowiązków, np. zainwestowanie w projekt określonej kwoty wkładu własnego [Wójcik, 2017, s. 112], przestrzeganie prawa wspólnotowego i krajowego, w tym ustawy Prawo zamówień publicznych.

W związku z tym, że większość projektów dofinansowanych z RPO WP jest w trakcie realizacji, dlatego też nie jest możliwe dokonanie dogłębnej analizy efektów omawianego programu.

BIBLIOGRAFIA

- Dla kogo jest Program*, www.polskawschodnia.gov.pl/strony/o-programie/zasady/dla-kogo-jest-program/ (dostęp: 25.04.2018 r.).
- Dla kogo jest Program*, http://www.power.gov.pl/strony/o-programie/zasady/dla_kogo_jest_program/ (dostęp: 25.04.2018 r.).
- Dla kogo jest Program*, <http://www.pois.gov.pl/strony/o-programie/zasady/dla-kogo-jest-program/> (dostęp: 25.04.2018 r.).
- Fundusze Europejskie w Polsce*, <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/zasady-dzialania-funduszy/fundusze-europejskie-w-polsce/> (dostęp: 25.04.2018 r.).
- Karpińska-Mizielińska W., Smuga T. (red.), 2015, *Wpływ interwencji z funduszy unijnych*, CeDeWu, Warszawa.

- Podsumowanie efektów wdrażania RPO WP 2014–2020 w 2017 roku*, rpo.podkarpackie.pl (dostęp: 25.04.2018 r.).
- Program Rozwoju...*, <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/> (dostęp: 25.04.2018 r.).
- Programy Europejskie...*, <http://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/przeczytaj-o-programach/> (dostęp: 25.04.2018 r.).
- Regionalne Programy Operacyjne, <https://www.nik.gov.pl/plik/id,15818,vp,18333.pdf/> (dostęp: 25.04.2018 r.).
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020, http://rpo.podkarpackie.pl/images/dok/2017/rpo_wp_01082017/28.11.2017/RPO_WP_2014-2020_28.112017.pdf/ (dostęp 25.04.2018 r.).
- Sprawozdania roczne z realizacji RPO WP*, www.rpo.podkarpackie.pl (dostęp: 16.09.2018 r.).
- Strzelecki M., 2017, *Wyludzanie środków Unii Europejskiej – studium kryminalistyczne*, rozprawa doktorska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Prawa i Administracji.
- Świslak M., 2017, *Znaczenie funduszy Unii Europejskiej w kreowaniu polityk publicznych w Polsce*, „Studia Europejskie”, nr 1.
- Wójcik A., 2017, *Wykorzystanie funduszy unijnych w powiatach województwa śląskiego*, Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, nr 318.

Streszczenie

Celem artykułu jest zaprezentowanie stanu wykorzystania funduszy unijnych przez jednostki samorządu terytorialnego z województwa podkarpackiego. W szczególności analizie poddano jednostki realizujące projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020. Rok 2018 jest decydującym w kontekście możliwości skorzystania z tzw. krajowej rezerwy wykonania, która zależy od wykonania wskaźników finansowych. W artykule zaprezentowano stan wykorzystania funduszy unijnych w województwie podkarpackim oraz prognozy dotyczące osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu. Oceniono też zasadność realizacji projektów przy wsparciu funduszy UE.

Od chwili uruchomienia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020 do dnia 31 grudnia 2017 r. złożono 3868 wniosków poprawnych pod względem formalnym, na łączną kwotę dofinansowania 8,23 mld zł. W tym samym okresie podpisano z beneficjentami 1757 umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania w części UE 4,51 mld zł, co stanowiło 51,01% alokacji środków z tego Programu. Wartość wydatków w części dofinansowania UE wynikająca z 3736 złożonych wniosków o płatność wyniosła 749,93 mln zł.

W artykule wskazano, że realizacja projektu dofinansowanego z funduszy UE, oprócz korzyści związanych z uzyskaną dotacją, nakłada na wnioskodawcę wiele obowiązków, np. konieczność zabezpieczenia wkładu własnego, przestrzegania prawa wspólnotowego i krajowego, w tym ustawy prawo zamówień publicznych. Zwrócono również uwagę na bardzo duże zainteresowanie wnioskodawców poszczególnymi naborami wniosków. Łączna wartość wniosków złożonych w odpowiedzi na ogłoszenie o naborze bardzo często znacznie przewyższała dostępną alokację środków, co powodowało niezadowolenie potencjalnych beneficjentów.

Słowa kluczowe: programy regionalne, województwo Podkarpackie, fundusze europejskie, fundusze strukturalne.

**Evaluation of the use of EU funds by local government units
from the Podkarpackie voivodeship***Summary*

The aim of the article is to present the state of using EU funds by local government units from the Podkarpackie Voivodeship. In particular, the entities implementing projects under the Regional Operational Program of the Podkarpackie Voivodeship for the years 2014-2020 have been analyzed. The year 2018 is decisive in the context of the possibility of using the so-called the national performance reserve, which depends on the implementation of the financial ratios. The article presents the state of using EU funds in the Podkarpackie Voivodeship and forecasts regarding the achievement of product and result indicators.

Since 2014, by 31 December 2017, 3868 applications have been submitted, correct in formal terms, for the total amount of co-financing 8,23 billion zlotys. In the same period, 1757 contracts for co-financing were signed for the amount of co-financing in the EU, 4,51 billion zlotys. The value of expenditures in the part of EU co-financing resulting from 3736 applications submitted for payment amounted to 749,93 million zlotys.

The article indicates that the implementation of a project co-financed from EU funds, in addition to the benefits associated with the grant, imposes many obligations on the applicant, such as the need to secure own contribution, compliance with Community and national law, including the law on public procurement. Attention was also drawn to the great interest of applicants in individual calls for proposals. The total value of applications submitted in response to the vacancy announcement very often outstripped the available allocation of funds, which caused dissatisfaction of potential beneficiaries.

Keywords: regional programmes, Podkarpackie Province, EU funds, European funds, structural funds.

JEL: H72, H81, H83.